

Usnesení

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a JUDr. Pavla Hornáka v právní věci žalobců: **1) Jan I.**, bytem X, **2) Ing. Milena V.**, bytem X **3) Marie Š.**, bytem X všichni žalobci zast. JUDr. Zdeňkem Š., bytem X proti žalovanému: **Česká republika - Ministerstvo zemědělství**, Těšnov 17, Praha 1, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu

t a k t o :

- I. **Žaloba s návrhem, aby soud určil, že Ministerstvo zemědělství je příslušné k odstranění dlouhodobé nečinnosti správních (regionálních) orgánů a k zahájení správního řízení ve věci poskytnutí restitučních finančních náhrad žalobcům, se odmítá.**
- II. **Žaloba s návrhem, aby soud určil, že Ministerstvo zemědělství je povinno ve výroku tohoto rozsudku stanovit, který orgán státní správy a do jakého data je povinen restituční nároky (včetně příslušenství) žalobců uspokojit, se odmítá.**
- III. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobci se žalobou doručenou Městskému soudu v Praze dne 24. 2. 2009 domáhali vydání následujícího rozsudku:

- 1) Česká republika - Ministerstvo zemědělství je příslušná k poskytnutí finanční náhrady žalobcům na základě uznaného restitučního nároku.
- 2) Česká republika – Ministerstvo zemědělství je povinna poskytnout žalobcům restituční náhrady, a to do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.
- 3) Česká republika – Ministerstvo zemědělství je povinna poskytnout žalobcům příslušenství ve smyslu nařízení vlády č. 142/1994 Sb. v platném znění, a to do 1. 1. 1997 až do zaplacení z celkové výše přiznaných restitučních nároků.

Výzvou ze dne 5. 3. 2009 čj. 10 Ca 58/2009-12 byli žalobci vyzváni mj. k tomu, aby označili věc, v níž se žalobci ochrany proti nečinnosti domáhají; uvedli, zda uplatnili prostředky, které správní řád stanoví k ochraně proti nečinnosti správního orgánu a upravili

návrh výroku rozsudku.

Žalobci podáním doručeným soudem dne 27. 3. 2009 upravili petit žaloby tak, že se domáhají toho, aby soud vydal rozsudek, že

- 1) Ministerstvo zemědělství je příslušné k odstranění dlouhodobé nečinnosti správních (regionálních) orgánů a k zahájení správního řízení ve věci poskytnutí restitučních finančních náhrad žalobcům, a to do 2 měsíců od nabytí právní moci tohoto rozsudku.
- 2) Ministerstvo zemědělství je povinno ve výroku tohoto rozsudku stanovit, který orgán státní správy a do jakého data je povinen restituční nároky (včetně příslušenství) žalobců uspokojit.

Na výzvu soudu, aby uvedli, zda uplatnili prostředky, které správní řád stanoví k ochraně proti nečinnosti správního orgánu, žalobci nereagovali nijak.

Z předloženého spisového materiálu vyplývá, že Ministerstvu zemědělství bylo dne 26. 1. 2009 doručeno podání žalobců, jímž se domáhali vydání tohoto rozhodnutí

- 1) Česká republika – Ministerstvo zemědělství je příslušná k poskytnutí finanční náhrady na základě uznaného restitučního nároku podle § 14, § 16 a § 20 zákona o půdě žalobcům
- 2) Česká republika – Ministerstvo zemědělství poskytne samo, popř. prostřednictvím svého pověřeného řízeného regionálního státního orgánu žalobcům restituční náhrady ve výši 1.136.285,20 Kč do 2 měsíců od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.
- 3) Česká republika – Ministerstvo zemědělství poskytne žalobcům k částce uvedené v bodě 2 příslušenství ve smyslu nařízení vlády č. 142/1992 Sb. v platném znění, a to od 1. 1. 1997 až do zaplacení.

Ministerstvo zemědělství na toto podání odpovědělo přípisem ze dne 5. 2. 2009 čj. 3025a3290/2009-11140. V něm uvedlo, že Ministerstvo zemědělství není oprávněno rozhodovat ve správním řízení o poskytování náhrad podle § 20 zákona o půdě, když takové rozhodnutí přísluší pouze soudu. Návrhu žalobců tak nelze vyhovět.

Žádná další korespondence mezi žalobci a žalovaným ze správního spisu není patrná a nevyplývá ani z podání účastníků v průběhu soudního řízení.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Nezbytnou podmínkou řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je podle ust. § 79 odst. 1 s. ř. s. bezvýsledné vyčerpání procesních prostředků, které má žalobce k ochraně proti nečinnosti k dispozici ve správním řízení. Uvedená podmínka vychází z celkové koncepce správního soudnictví v České republice, která je založena na subsidiaritě ochrany veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob ve správním soudnictví oproti ochraně, která je těmto právům poskytována v rámci veřejné správy. Před použitím některé z žalob ve správním soudnictví je tedy nutné vždy vyčerpat řádné opravné prostředky či jiné procesní prostředky nápravy, které jsou k dispozici v řízení před správním orgánem. Tato zásada je v obecné rovině vyjádřena v ust. § 5 s. ř. s. a je pak pro jednotlivé typy žalob

konkretizována v ust. § 68 písm. a), § 79 odst. 1 a § 85 s. ř. s.

Takovým prostředkem ochrany proti nečinnosti je ve správním řízení žádost k nadřízenému správnímu orgánu podle ust. § 80 odst. 3 správního řádu. Obdobně v řízení daňovém je takovým procesním prostředkem podnět nadřízenému správci daně podle ust. § 34c odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2007, č. j. 2 Ans 4/2007 - 53). V daném případě tedy měli žalobci nejprve podat žádost o opatření proti nečinnosti Ministerstva zemědělství k jeho nadřízenému orgánu, kterým je ve smyslu § 178 odst. 2 správního řádu ministr zemědělství. Teprve pokud by taková žádost nebyla úspěšná, mohli žalobci podat žalobu na soud.

Jestliže tedy žalobci byli oprávněni obrátit se na ministra zemědělství jako na nadřízený orgán ministerstva se žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti, a přesto tak neučinili, nevyčerpali možné prostředky ochrany před nečinností ve správním řízení. Chyběla zde tedy nezbytná podmínka řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti Ministerstva zemědělství, a proto musela být žaloba odmítnuta (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2007 čj. 7 Ans 1/2007, publikováno ve Sbírce NSS pod č. 1683/2008).

Nad rámec nutného odůvodnění pak soud dodává, že ve správním soudnictví se nelze dovolávat ochrany proti jakékoliv absenci činnosti správního orgánu. Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. se ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení (s výjimkou případů, kdy zákon s nečinností správního orgánu spojuje právní fikci vydání rozhodnutí o určitém obsahu, popřípadě jiný právní důsledek). Dovolání se ochrany u soudu je tak omezeno na případy, kdy ve správním řízení správní orgán má povinnost vydat rozhodnutí nebo má povinnost vydat osvědčení, má tak učinit v určité zákonem stanovené lhůtě a žalobce vyčerpал, pokud mu je ovšem zákon o správním řízení zakládá, zákonné prostředky správního řízení k ochraně před nečinností správního orgánu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2007, čj. 4 Ans 10/2006 – 59).

Správní soud může správnímu orgánu, shledá-li, že žaloba je důvodná, uložit pouze povinnost, aby rozhodl v určitém již zahájeném správním řízení. Správní soud obecně nemá pravomoc uložit správnímu orgánu povinnost, aby určité správní řízení zahájil, a nemá ani oprávnění uložit správnímu orgánu, aby vydal rozhodnutí určitého konkrétního obsahu, tj. nemůže správnímu orgánu přikázat, jak má rozhodnout, ale pouze to, že má rozhodnout.

Zda taková nečinnost v dané věci nastala, nebylo možno v daném případě zkoumat, neboť soud žalobu musel odmítnout a nemohl se tak věcí meritorně zabývat.

Vzhledem k výše uvedenému soud podanou žalobu odmítl pro absenci nezbytné podmínky řízení, jak je uvedeno ve výroku I. a II. tohoto usnesení.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 3 věta první, podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u ě n í :

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost za podmínek uvedených v ustanovení § 102 a násl. s.ř.s., a to ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto usnesení. Kasační stížnost se podává u Městského soudu v Praze, rozhodovat o ní přísluší Nejvyššímu správnímu soudu.

Stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s.ř.s.).

V Praze dne 21. července 2010

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu